

Izhaja dvakrat na teden v štirih izdajah, in sicer: vsak torek in petek, izdaja za Gorico opoldne, izdaja za deželo pa ob 4. uri popoldne, in stane z „Gospodarskim Listom“ in s kako drugo uredniško izredno prilogo vred po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto gld. 6.—
pol leta 3.—
četrt leta 1-50
Pošamične številke stanejo 6 kr.

Naročnino sprejema upravištvo v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ trikrat mesečno in stane vse leto gld. 1-20.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserina in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Izdaja za deželo).

Uredništvo in odpravnštvo se nahaja v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v II. nadst. zdej. — Urednik sprejema stranke vsak dan od 11. do 12. ure predpoldne.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravištvu.

Neplačanih pism ne sprejema ne uredništvo ne upravištvo.

Oglaš in poslanice

se računajo po petit-vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje šrke po prostoru.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovansko knjižnico“, katere izhaja mesečno v snopiščih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vsakeletno 1 gld. 80 kr. — Oglasi v „Slov. knjižnici“ se računajo po 20 kr. petit-vrstica.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

—>>> Bog in narod! <<<<

«Gor. Tiskarna» A. Gabršček (odgov. J. Krmpotič) tiska in zal.

V Gorici, dne 14. julija 1898.

To se mora priznati ministerskemu predsedniku, grofu Thunu, da se trudi, spraviti nemške opozicijske stranke z vlado v neko razmerje, po katerem bi bilo upati na zboljšanje položaja, ali to gre težko. Res je privabil načelnike klubov nemške levice na Dunaj na posvetovanja. Dne 10. t. m. so imeli načelniki levice važno sejo. V njej so sklenili, glede na postopanje vlade nasproti Nemcem v poslednjem času, da je prej ko slej takojšnja odprava jezikovnih naredeb edino sredstvo, napraviti zopet red v državnem zboru. Ob ednem pa se čita v izjavi, da je odločitev zbranih načelnikov, stopijo-li z vlado v dogovor za ureditev jezikovnega vprašanja potom zakona ali ne, odvisna od tega, da prej popolnoma spoznajo temeljna načela vlade v tem pogledu in pa, da se počutijo o načinu, kako namerava vlada postopati v istini po teh temeljnih načelih. Tako izjavo sta izročila ministerskemu predsedniku baron Schwegel in dr. Pergelt.

Ministerki predsednik tema dvema gospodoma ni dal nikakega odločilnega odgovora, hoče-li razveljaviti jezikovne naredbi ali ne, ampak stisnil jima je v roke načrt, o katerem se je želel, nadajoč se uspeha, posvetovati neobvezno z odposlanci nemških obstrukcijskih strank. Načelniki klubov levice so res vzeli ta načrt v pretres ter so v seji dne 12. t. m. sklenili, da nemške opozicijske stranke, ki so se počutile o načrtih, po grofu Thunu v rešitev jezikovnega vprašanja predloženih, odklanjajo udeležitev pri neobveznih posvetovanjih z vlado. Načrti, katere je predložil ministerski predsednik načelnikom klubov levice, torej Nemcem niso po volji. «Reichswehr» pravi, da se je za odklonitev pogajanja z vlado posebno potegoval danajski župan dr. Lueger. — Nekateri nemški listi pišejo, da je ministerski predsednik sam spoznal, da jezikovne naredbi ne morejo obstati več, ker je predložil načrt c. resitvi jezikovnega vprašanja potom zakona, da se torej prav za prav ne gre več pred vsem za jezikovne naredbi, temveč, da se je položaj spremenil tako, da se govori že o jezikovnem zakonu. V avgustu baje bi se sešel zopet državni zbor, ki ni obravnaval o jezikovnem zakonu. — Ali jezikovne naredbi se

vendar obstoje in kar ni mogoče si misliti, da bi preslepili nemške stranke ministerskega predsednika tako, da bi preklicali jezikovne naredbi poprej, predno bi se uravnalo jezikovno vprašanje po posebnem zakonu. Tega se ni storil in tega tudi v prihodnje ne stori, ker današnji dan mora vlada računati s Čehi in z drugimi slovanskimi narodi v Avstriji. Pa če spremeni ministerski predsednik načrte, kateri Nemcem v sedanjih obliki ne ugajajo, ter jih predloži državnemu zboru v pretres, ali pa se prej odda na posvetovanje klubom levice, mislite, da se bo zboljšal položaj? Nemci bi tudi v tem slučaju rekli: mi nismo zadovoljni ter se ne pogajamo. — Čuditi se je bilo res, da so bili Nemci spremenili svojo taktiko, ter se kolikor toliko pokazali pripravljene, stopiti z vlado v nekako pogajanje od daleč, ali sklep posvetovanj je: mi nismo zadovoljni in za to se ne udeležimo nikakega bližjega pogajanja. Misli se je že, da so se Nemci spametovali ter da so uvideli, da gredo tudi Slovanom iste pravice v državi, kot njim, toda ni tako. Vrnili so se na svoja stara stališča, s katerega ne priznavajo enakopravnosti za vse narode v Avstriji. S tem, da so se klubi levice posvetovali o načrtih jezikovnega zakona, izdelanih po ministerskem predsedniku, so le pokazali, da niso vsi tako odločni, kakor Wolf in Schönerer, ki zahtevala pred vsem odpravo jezikovnih naredeb, toda konec posvetovanj je bil tak, da se jasno vidi, kako bujno klije sad, ki je vzrasel iz obstrukcijske kali. — Kaj stori sedaj grof Thun?

Da bi ugodil Nemcem v sedanjem položaju ter jim dal predprieve, ki bi žalile Slovane, da bi odpravil jezikovne naredbi, to ob obstoječih razmerah ni mogoče, ker bi v takem slučaju nastal silovit odpor, kateremu bi utegnil slediti prevrat. Tako naprej v negotovosti pa tudi ne moremo tavati, ker kam privede državo brezdelnost v državnem zboru. Ob samih ugibanjih, načrtih, posvetovanjih in ob nasprotovanju Nemcev Avstrija vendar ne more živeti. Grof Thun menda končno sprevidi, da so vse njegove dobre besede Nemcem bob v steno. — In čemu se še dalje pogajati z Nemci, ko so vedno in vedno tako precizno povdarjali, kaj hočejo. Če so sedaj malo pogledali v načrte o

jezikovnem zakonu, s tem se niso dokazali, da jim je pri srci redno delovanje v državnem zboru. Zaključek zborovanja nas o tem poučuje.

Vlada naj se rajši pogaja s Slovani, ter jim dá, kar jim gré, v njih dobi večino in trdno zaslombo, samo pravična jim mora biti. Saj vendar sprevidi, da z Nemci ni mogoče govoriti, da so oni postali živeli, ki je Avstriji nevaren, ki jej spodkopuje blagostanje in jo spravlja ob ugled pri drugih velevlastih. Slovani — velikanska večina v državi — pa stojé tu, pripravljene napraviti mir, in vlada, kaj dela? Obotavlja se in prigojvarja Nemcem, naj stopijo v pogajanja z njo, da pridemo končno zopet do reda v državi, čeprav nima nikakega upanja, da bi to dosegla. Nemški listi sicer trde, da nemške stranke hočejo mir, ali tistega nočejo po predloženih temeljnih potezah ministerskega predsednika, in s tem so povedali dovolj.

Govorilo se je o priliki pred posvetovanji klubov levice, da mora v slučaju neugodne odločbe izstopiti dr. Bärenreither iz ministerstva, kar bi povzročilo v istem delno krizo, in dalje: da ni več mogoče vladati z državo po sedanjih ustavi, temveč treba isto spremeniti. Kako, ali v absolutizmu, ali kako drugače, tega ne pove nihče.

Ministerstvo ne ve pota z zagate, v kateri stoji, Nemcem ne sme pustiti še nadalje one brezobzirne prevlade, Slovanov ne sme več prezreti, vsa pogajanja sem in tje so brezuspešna, torej kam in kako dalje? Gospoda si ne vé pomagati in tako morda pride do tega, da se zbojuje zboljšanje neznoznih razmer in uredjenje stalnih, narodom povoljnih odnosajev, s prevratom, na ulici liki 1848. leta?

Adam Mickiewicz, njegovo delovanje in njegova dela. (Dalje).

III. V Rusiji.

Šest mesecev je prebil Mickiewicz v ječi in še le 21. aprila 1824. so ga izpustili na prosto, ko je jeden od njegovih profesorjev, znameniti učenjak in zgodovinar Lelevel dal zanj poroštvo, da se samovoljno ne oddalji

iz mesta. In zrovic je preteklo šest mesecev, predno je prišel carski odlok, ki je odločil daljšo pesnikovo usodo. Ves ta čas se pesnik ni mogel lotiti nikakega večjega dela, ker mu je manjkalo notranjega miru, ker ni vedel, kaj se zgodi z njim. Da si je krajšal čas, je obiskoval razne vrle ljudi, pa se zrovic shajal s tovariši, katere so še držali v ječi. Imel je velik božji dar pesništva, da je pogostoma, kadar je bil dobre volje, izgovarjal verzé, katerih poprej ni zapisal, niti jih zložil v spominu.

Za take improvizacije ga je delala najbolj pripravnega godba, torej so tudi tovariši, znajoči to, svirali mu na piščalko, katero je močno ljubil, ali pa na kitaro. To ljubezen do godbe je ohranil vse svoje življenje.

Vendar ta čas, kar je čakal na obsodbo, ni prebil na samih zabavah. Dasi ravno se večjega dela ni mogel poprijeti, je pisal vendar manjše proizvode ter prevajal na poljski jezik znamenite proizvode tujih pisateljev. Provajanje mu je služilo v veselje in sam je pisal o tem jednemu prijatelju, da je v njem našel „novih močij in nove misli“. To dokazuje, da je bil pesnik skromen clovek, ki se ni smatral za tako velikega, da se od drugih ne bi mogel ničesar naučiti. On, ki je stvarjal takošna dela, kakoršnih nihče ni napisal pred njim, išče rad novih mislij pri drugih pesnikih ter se tega niti ne sramuje.

Konečno je dospel carski odlok, ki je obsodil Mickiewicza in njegove tovariše v prognanstvo v globel Rusije. Dne 24. oktobra 1824. sta se Vilna in Litva otožno poslovili od mladih prognancev. Najvrlejša poljska mladina, nadeja starišev in naroda imela se je sedaj razprašiti na dolga leta po raznih pokrajinah ruskih ter se vrnili od ondot s pokvarjenim zdravjem. Tega dne je odšel tudi Mickiewicz iz Vilne z dvema prijateljema v Petrograd, kamor je bilo vsem trem zapovedano iti. Potovanje čez prazne, ravne, s snegom zasute pokrajine je napravilo nanj globok utis, katerega nikdar ni pozabil ter ga izrazi v poznejših svojih proizvodih.

Kmalu po prihodu v Petrograd se je spoznal z Jožefom Oleškovičem. Bil je to slikar, Poljak, ki je bil kaj pobožen clovek. Njegova pobožnost je jako dobro ugajala Mickiewiczu, kateremu je ječa, cutilo narodu

Poslušajte to pripovedovanje, se je Ben-Hur zamaknil v ono poletno noč v Jeruzalemu, ko je njegova mati, prevzeta od takošne poezije domoljubja, pripovedovala mu o preminulih dnevih Izraelove slave.

„Vem sedaj, radi česar hočeš biti imenovana Egipt“, oglaš se čez trenutek. „Ali mi hočeš zapeti pesnico, ako te tako pokličem? Slišal sem te minulo noč“, je dodal. „Ah! Bil je to slavospev o Nilu!“ je dejala. „Pojem ga zmerom, kadar si hočem predstaviti, da dišem ozračje puščave ter čujem šum ljubljene reke. Sedaj pa ti hočem zapeti indijsko pesnico. A kadar dospeva v Aleksandrijo, povedem te h hčerki Gangesa, od katere sem jo čula.“

In kakor bi petje bilo navadna njena govorica, je začela mično popevati tožno pesnico, proslavljajočo modrost Kapitala, najslavnejšega modrijana Indije.

Predno se je Ben-Hur utegnil zahvaliti Egiptanki za petje, je zadel dolu z dnom ob pesek in rilee je udaril ob obrežje.

„Kratko potovanje, o Egipt!“ zakličé mladenič.

„A še krajsi pomudek“, odgovori dekle, ko je zamorec z močnim sunkom odrnil zrovic čolnic na vodo.

„Ali mi daš sedaj krmilo?“

— 56 —

BEN-HUR.

Roman iz časov Kristozovih.

ANGLEŠKI SPISAL LUDVIK WALLACE

Poslov. Podravske.

(Drugi zvezek).

(Dalje).

PETA KNJIGA.

„Daj mi krmilo“, se oglaš Ben-Hur.

„O ne!“ odvrne ona, „to bi zamenilo najino stališče. Povabila sem te, da se popelješ z menoj. Tvoja dolžnica sem in sedaj li začnem povračevati. Lahko govoriš in jaz te bom poslušala, ali pa ti bom jaz pripovedovala in ti mene poslušal: to si lahko izbereš sam. Toda kam in kedaj se popeljeva, to je moja reč.“

„A kam se popeljeva?“

„Ali se že bojiš?“

„O, zala Egiptanka, stavim ti samo prvo vprašanje sužnja.“

„Imenuj me Egipt.“

„Rajše bi te klical: Iras.“

„Tudi pod tem imenom zamoreš misliti na-me, toda jaz hočem, da me kličé Egipt.“

„Egipt, to je dežela, bivališče celega naroda.“

„Da, da!... In kakošna dežela!“

„Sedaj razumem! Peljiva se torej v Egipt!“

„O, ko bi bilo mogoče! Jaz bi bila tega vesela!“

Vzdihnila je.

„Kolikor vem“, je ogovorila zrovic mladega cloveka, „se nikdar nisi bil v Egiptu?“

„Nikdar!“

„To je dežela, kjer ni nesrečnežev, dežela, zaželjena od ostalega sveta, mati vseh bogov. Tam, Arijev sin, najdejo srečni pomnoženje svoje sreče, a nesrečni gredo se napit sladke vode iz svete roke, pa se smejiyo in prepevajo, radujoči se kakor otroci.“

„Ali pri vas ni revežev?“

„Najrevnejši v Egiptu imajo samo najbolj omejene potrebe in želje in kako je mogoče biti pri tem srečen, tega si ne more predstaviti niti Grk, niti Rimljan.“

„Toda jaz nisem niti jeden, niti drugi?“

Nasmehnila se je.

„Imam vrt s cveticami, na katerem raste neki grm, ki rodi najzalse cvetje. Kaj misliš, odkod ga imam?“

„Iz Perzije, domovine rož.“

„Ne.“

„Torej iz Indije?“

„Ne.“

doprinesenih krivic in deloma tudi mladeniška domisljija ohladila nekoliko nekdanjo versko pobožnost, s katero se je poprej odlikoval. Vere sicer ni izgubil, toda mrmral je zoper Boga ter se ni rad podvrjel njegovi volji. Sedaj, ko je dospel k pobožnemu človeku, se je znova vnela v njem nekdanja pobožnost. Na vrle duše deluje dober vzgled urno in uspešno.

(Dalje pride).

Prvi splošni zbor slovenskih posojilničarjev. (Vabilo).

Našemu pozivu, da se skliče prve dni avgusta t. l. v Ljubljano splošen zbor slovenskih posojilničarjev, se je odzvalo veliko posojilnic, ki so bile zadovoljne z nasvetovanjem dnevnim redom in obljube ali poslali zastopnika, ali pa so imenovali pooblaščenca. Radi tega je načelstvo podpisane posojilnice sklenilo, da se bode v ponedeljek 1. avgusta t. l. vršil prvi splošni shod zastopnikov slovenskih posojilnic v Ljubljani v „Narodnem domu“, in sicer bode v nedeljo, 31. julija zvečer ob 9. uri predzborovanje, na katerem bode posvetovanje o predloženih resolucijah za glavno zborovanje. Glavno zborovanje bode pa drugi dan ob 10. uri dopoldne s sledečim dnevnim redom:

1. praznovanje cesarskega jubileja od strani slovenskega posojilništva;
2. načela in
3. organizacija slovenskega posojilništva;
4. strokovno izobraževanje upravnikov slovenskih posojilnic.

K temu zborovanju so povabljeni vsi slovenski posojilničarji, t. j. odborniki, nadzorniki in udje posameznih slovenskih posojilnic in vsi, ki se zanimajo za razvitek slovenskega posojilništva. Udeležite se torej, domoljubi slovenski, mnogobrojno tega shoda, hočemo v prvi vrsti pokazati, da je tudi slovenskim posojilničarjem, ki se sicer bavijo le s suhopornim denarnim gospodarstvom, zvestoba do cesarja in avstrijske domovine prva državljanska dolžnost! V drugi vrsti pa se hočemo zjediniti v načelih in organizaciji; hočemo si veliko breme, ki smo si ga naložili, prijateljsko in bratovsko med seboj razdeliti; hočemo storiti še tudi nove korake v vedno večji uspeh slovenskega posojilništva v duhu našega cesarja, ki že toliko let s svojim zlatim izrekom: „Viribus unitis“ opominja na slogo vse svoje narode in vse svoje podložnike!

Na veselo svidenje v beli Ljubljani 31. julija in 1. avgusta!
V Krškem, meseca julija 1898.

Načelstvo

„Centralne posojilnice slovenske“.

I. Predlog.

Resolucija v zadevi praznovanja cesarskega jubileja:

- a) Ustanovi se v ta spomin dobrodelna zaloga, h kateri naj doprinašajo slovenske posojilnice in hranilnice po svoji moči.
- b) Naloži se ta zaloga obrestonosno pri katerikoli slovenski posojilnici.
- c) Te zaloge se skozi več let (5—10) nihče dotakniti ne sme.
- d) Po tem se smejo le obresti te zaloge porabiti v korist slovenskega posojilništva, osobito slovenske posojilniške literature.
- e) Da se to izpelje, pooblasti se posojilnica (hranilnica), ki sprejema v to svrhu došle novce in jih priobčuje in potrjuje v javnih listih slovenskih.

II. Predlog.

Resolucija v zadevi načel slovenskega posojilništva:

- a) Načela, po katerih so obstoječe slovenske posojilnice osnovane, so v obče dobra.
- b) Starejšim in večjim posojilnicam sploh ne kaže, svoja pravila spreminjati, dokler jih v to udje ali zakoni ali važne okoliščine ne primorajo.
- c) Majšim posojilnicam pa, katere na kmetih delujejo, kjer je še majhna izobrazba, kaže, da svoja pravila uravnajo v smislu zakona od 1. junija 1898., ako še niso v tem smislu urejena.
- d) Kmetijske posojilnice naj so osnovane sploh bolj v duhu Raiffeisenovem, kolikor le to zadržni zakon dovoljuje, vendar naj bode načelstvo previdno, da ena sama oseba ne dobi v svojo oblast celega zavoda.
- e) Sedanje število slovenskih posojilnic že skoro zadostuje. Kjer je sodišče, pa posojilnice še ni, pa naj se prej ko prej osnuje. V velikih sodniških okrajih je prostora tudi za dve posojilnici; v tem slučaju naj se terén razdeli. Ti zavodi so pa potrebni tudi v drugih večjih krajih, kjer je slovenska narodnost v nevarnosti, n. pr. na Koroskem, na Primorskem, v kočevskem okraju, ob Dravi in Muri na Štajerskem.
- f) Kjer ste v majhnem okraju dve posojilnici, n. pr. v Kocani na Notranjskem, naj se združite. Kjer ste na sedežu sodišča za določni okraj tudi dve posojilnici, naj ima vsaka po nekaj občin, oziroma župnij, ali pa naj se združite. Takí kraji in okraji so: Cerknica, Ilirska Bistrica, Metlika, Lož, Ribnica.
- g) Lastno in tuje imetje naj skušajo slovenske posojilnice polagoma tako urediti, kakor predpisuje načrt novega združnega zakona.
- h) V svoja pravila naj vse slovenske posojilnice uvedejo določila, da udje na-

čelstva ne morejo od svojega zavoda niti na posodo dobivati, niti poroki biti.

III. Predlog.

Resolucija v zadevi organizacije slovenskega posojilništva:

- a) Vsaka posojilnica imej svoje nadzorstvo, obstoječe iz najmanj treh čeb.
- b) Vsaka posojilnica pripadaj k član h kakemu društvu, katero po svojih pravih posojilnicah nadzoruje.
- c) Prvo društvo te vrste je: „Zveza slovenskih posojilnic“ v Celji, h kateremu naj bi načeloma vse slovenske posojilnice pristopile.
- d) Vse druge nederarne gospodarske zadruge po vsem Slovenskem naj prevzame v nadzorstvo: „Gospodarska zveza“ v Ljubljani.
- e) Ker je pa slovenskih posojilnic že blizu 150, naj nadzoruje velik del kranjskih posojilnic: „Zveza kranjskih posojilnic“.
- f) Slovenske posojilnice naj materijelno podpirajo tiste slovenske denarne zavode, od katerih dobivajo one same enake podpore; to so večje slovenske posojilnice, mestna hranilnica v Ljubljani in „Centralna posojilnica slovenska“, katero slednjo je v prvi vrsti podpirati, osobito s pristopom.
- g) Vsa navedena društva s „Centralno posojilnico“ vred, ki so namenjena v podporo slovenskim posojilnicam, naj vzajemno postopajo, naj imajo svoj organ, s katerim bi se slovensko posojilništvo in vse slovenske gospodarske zadruge pospeševale. Ta organ je ob enem glasilo vseh slovenskih posojilnic in gospodarskih zadrug, katere naj ga podpirajo materijelno in duševno.
- h) Slovenske posojilnice naj podpirajo tudi tiste slovenske gospodarske zadruge, katere niso na škodo slovenskim trgovcem in obrtnikom.
- i) O strokovni izobrazbi članov načelstva slovenskih posojilnic je prevzel referat zastopnik posojilnice za Stari trg in Lož.

Do 12. t. m. so se oglašile sledeče posojilnice, ki se strinjajo s klicanjem našega shoda:

1. Velike Lasiče (odposlje zastopnika).
2. Pazin v Istri (imenuje pooblaščenca).
3. Podgrad v Istri (odposlje kot zastopnika č. g. Antona Štembergerja).
4. Renče pri Gorici.
5. Buzet v Istri (zastopnika ali pooblaščenca).
6. Marija Snezna v Slov. gor. (zastopnika).
7. Sv. Trojica v Slov. gor. (Pooblaščenec gospod dr. T. Romih v Krškem).
8. Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici.
9. Tinje na Koroskem (zastopnik č. g. Volbenk Serajnik, kaplan).
10. Prevalje na Koroskem.
11. Brežice (odposlje zastopnika).
12. Slatina na Štajerskem (Pooblaščenec gosp. Lapajne v Krškem).
13. Gornja Radgona (pooblaščenec g. dr. Dečko).
14. Šmilhel pri Pliberku (zastopnik gospod tajnik Kandut).
15. Domžale (pošlje več udeležencev).
16. Radeče (zastopnik načelnik g. Franc Laharnar).
17. Slap pri Vipavi (zastopnika g. France Punčuh in g. dr. Andrej Ferjančič).
18. Moravce (zastopnika gg. Janko Toman in Franc Orehek).
19. Mokronog (zastopnika g. ravnatelj Fr. Rohrmann, g. tajnik J. Ravnikar).
20. Ribnica (II.) (zastopnika).
21. Leskovec na Gorenjskem (zastopnik č. g. Anton Pfajfar).
22. Horjul (poslje zastopnika).
23. Sv. Stefan na Zili.
24. Tolmin.
25. Nabrezina (zastopnik g. blagajnik A. Stupica).
26. Stari trg pri Ložu (I.) (zastopniki gg. Franjo Peče in še dva člana).
27. Idrija.
28. Sodražica.
29. Koper.
30. Sv. Lenart pri Sedmih Studencih na Koroskem (gg. M. Wutti, blagajnik, Franc Bergman, tajnik, in č. g. Gregor Einspieler).
31. Mestna hranilnica v Ljubljani (pošlje kot zastopnika enega ali več članov svojega ravnateljstva).
32. Gornjigrad (zastopnik g. Fr. Kocbek).
33. Senožeče (pooblaščenec, člen ljudske posojilnice).
34. Glinje na Koroskem.
35. Ilirska Bistrica (I.) zastopnik g. I. Valenčič, blagajnik).

DOPISI.

Iz Branice. — Blagoslovljenje temeljnega kamna spomenika And. barona Čehovina, katero se je imelo vršiti dne 29. pr. m., je bilo vsled nepričakovanih zaprek preloženo na nedeljo dne 10. t. m.

Bil je to za Branisko dolino vesel dan. Ko hitro so proti 11. uri topiči naznanjali, da se nam bližajo dragi gostje iz Gorice, je vrelo ljudstvo skupaj, da pozdravi velezaslužnega predsednika veteranskega društva, gosp. A. Jacobi. Pred župniščem so se zbrali pevci, ki so zapeli cesarsko himno. Na to je preč. gosp. kurat Marko Vales v imenu Braniske duhovnije pozdravil gospoda predsednika, povdarjajoč njegove zaslugе, ter da le njegovemu neumornemu delovanju se imamo zahvaliti, da se braniskemu rojaku junaku bode postavil tako dragocen spomenik. Hčerka g. Čehovina mu je s primernim govorom poklonila šopek iz domačih cvetic. Na to se je g. predsednik lepo zahvalil, pevci so še enkrat zapeli, domača dekleta so obsula kočijo, kjer se je peljala milostljiva gospa soproga gosp. predsednika, s cveticami ter so se med burnimi „živio“ klici in stre-

ljanjem topičev dalje na lice mesta odpeljali, kjer so si ogledali prostor in razne stvari glede slavnosti odkritja.

Popoldne ob 3. so bile običajne molitve in petje, nato prečita gosp. I. Simčič, blagajnik veteranskega društva, izprično pismo; gosp. predsednik in bližnji navzoči podpisajo, potem ga zidar zazida in na to so gosp. predsednik in drugi navzoči udarili po kamnu s srebrnim kladivom. Končno gosp. kurat Marko Vales stopi na oder ter pod geslom: „V našem taboru je Avstrija“ spregovori v zbranih besedah primeren nagovor; vpletel je vmes zgodovino leta 1848. Posebno je bilo občinstvo ginjeno, ko je omenil dnevno povelje Radeckega z dne 31. avgusta 1849.: Ko se je vse majalo okoli čest. trona našega cesarja, vi se niste majali itd.

Slovesnosti se je udeležilo tudi več odličnih oseb; videli smo g. M. Pušnika, notarja iz Vipave, preč. gosp. kurata Alojzija Bratino in I. Strancarja, starešine iz Gabrijla, na čelu jim g. župan Anton Nussdorfer, ker rojstna vas rojaka-juneka spada pod županstvo Gabrije itd. Po dokončani slovesnosti so odšli gostje, pozdravljeni od mnogobrojnega ljudstva z burnimi „živio“ klici.

Domače in razne novice.

Javna tombola na korist „Šolskemu domu“ bodo v Št. Petru pod tipu [trg pred cerkvijo] v nedeljo 17. julija ob 6. uri popoldne. — Dobitki: činkvina 100 kron; prva tombola 200 kron, druga 400 kron. Pred in po tomboli zabava po volji. Srečke prodajajo po 20 kr. „Goriška tiskarna“, A. Jeretič, G. Likar, A. Koren, Peter Drašček, Saunig & Dekleva, Ant. Kuštrin, Ivan Prozl, Jurij Mose ter rodoljubi po doželi.

Slovenci, udeležite se v obilnem številu tombole, katere dobiček gre „Šolskemu domu“! Kupujte pridno srečke in v nedeljo z njimi v Št. Peter po dobitke!

Številka ali številko? — Ker se bliža za nas temla in okoliške Slovence važni dan II. slovenske tombole v Št. Petru, se mi zdi umestno, da se dotaknem gorenjega vprašanja, kar sem bil sklenil že za časa lanske tombole. Izslucevavec v Št. Petru je namreč izklicaval: Številka n. pr. 15, itd. Vprašam: Ali imamo številko 15? — Odgovorjam: Ne! — Imamo pač številki 1 in 5, a številke 15 nimamo. Koliko števil pa imamo? Samo deset. Te so: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 in 0. Kako pa naj 15 imenujemo? Odgovor: Številko. Ali ni torej številka in številko isto? Ne! Številka je znamenje za številko, kakor je črka (pismenka) znamenje za glas (ton). Številke pisano in vidno, števila izgovarjamo in slišimo. Ali se torej števila ne dajo pisati? Pač se dajo, ali znamenja, s katerimi jih pišemo, so številke in ne števila. Jaz torej lahko komu rečem: Zapiši številko 15! (On mi mora namreč s številkami zaznamovati številko). Ne morem mu pa reči: Zapiši številko 15! Saj je nimamo. On mi mora namreč zapisati dve številki: jednico in petico. Pri pisanju s črkami se godi prav isto. Ako zapišemo na tablo „konj“, vidimo na njej le črke, t. j. znamenja za ime te živali, ne pa kar celo žival v naravi. — Ako bi imeli toliko števil, kako imamo števil, t. j. za vsako število posebno število, potem bi ne bilo zamenjevanje teh imen taka napaka; dokler pa imamo samo deset števil, števil pa brez konca; dokler rabimo za jedno število po več števil, n. pr. za sto tri številke, za tisoč štiri, za milijon sedem števil, ne smemo in ne moremo imen: število in številka zamenjevati, ako hočemo jasno govoriti in pisati. Ni torej prav govoriti ali pisati: Meni ni došla pet in petdeseta številka „Soče“, ampak: meni ni došlo pet in petdeseto število „Soče“. Tudi Nemeč dela razliko med Ziffer in Zahl, in Lah med cifra in numero. Pletersnikov siovar navaja sicer iz „Lj. Zv.“-a „številko“ za „kos“, „koma“, ali jaz menim, da je to posneto po ljudski govoric, na katero je vplival nejasen pouk v ljudski šoli, kakor na šempeterskega izklicevca. Pravilno je torej izklicevanje „število“ in ne „številka“. Zato govori pa tudi sklepni samoglasnik o (število) gasproti a (številka). Ta vrtli o nasproti jasnemu a povzroča, da se „število“ mnogo dalje sliši nego „številka“. Iz istega vzroka tudi naš „živio“ (ne „živio“!) daleč prevpija laski „evviva“ ali nemški „heil“. Goriški mešan.

Imenovanje. — Sodni kancelist, gosp. Josip Kraševac je imenovan sodnim oficijalom II. r. v Tolmin.

Nemarnost naših gg. naročnikov je dosegla svoj vrhunec. Le čujte in strmite! — Nastopili smo drugo poluleto, a do danes nismo prejeli po pošti od 1. t. m. niti za tekoče stroške! Lepa hvala za take somišljenike in naročnike! — Mi svojih listov ne silimo nikomur; kdor jih pa prejema, naj jih tudi plača! — Da morda vendarle naredimo malo reda, začnemo najprej priobčevati imena

onih dolžnikov (in znesek dolga), ki so nam vrnili pošne naloge, a doslej še niso plačali. Ako nam potem vsled „zamere“ vrnejo list, nič za to, — ker nam je ljubše, da nam taki nemarneži ne delajo sitnosti in težav. — Čas za poravnavo dolga raztegnemo do 5. avgusta.

Moška in ženska obrtno nadaljevalna šola. — Kakor objavljeno v poslednjem listu „Soče“ je bilo skleneno 4. s. leto moške obrtno nadaljevalne šole in 2. s. leto ženske obrtno nadaljevalne šole za umetno vezenje 10. t. l. Še pred 9. uro je prišel ravnatelj državne obrtne šole iz Trsta g. I. vitez Heský, ki je ob enem nadzornik nadaljevalnih in strokovnjaskih sol. Ogledal si je razstavljena dela in izdelke obeh sol ter se prav laskavo izrazil o obeh solah.

Ob 9. uri so se zbrali učenci in učenke obeh sol. Pri vstopu načelnika „Šolskega odbora“ preč. g. Ant. dr. Gregorčiča in družih p. n. gospodov, učiteljev in učiteljic, navede voditelj šole g. Fr. Vodopivec podatke obeh sol, iz katerih navajamo sledeče:

V moški obrtno nadaljevalno šolo se je vpisalo skupaj 102 učenca, in sicer v pripravljalni tečaj 51, v I. razred 20 in v II. razred 31. Učenci so bili redni, t. j. taki, ki so hodili ob ponedeljskih, sredah in petkih od 5. do 7. zvečer, pa ob nedeljah od 9. do 12. ure in učenci nedeljskih tečajev, ki so se učili vsake nedelje risanja od 9. do 12. ure.

Med letom se je preselilo in izostalo 14 učencev. Zavoljo mnogih zamud se ni moglo klasifikovati 16 učencev. Od 72 klasifikovanih jih je napredovalo 14 prav dobro, 6 pohvalno, 18 dobro, 21 zadostno in 13 z nezadostnim uspehom.

Učilo se je redno od 1. oktobra 1897. do 27. junija 1898. v vsakem razredu po 9 ur na teden, 142 dni, med temi 37 nedelj, skupaj v vsakem razredu 321 ur v celem letu.

Učenci so vrlo različno hodili v šolo; med tem, ko nista 2 učenca zamudila celo leto nobenkrat in več njih le po 1 — 3 krat, so drugi pa premnogokrat izostali.

Ženska obrtno nadaljevalna šola je štela letos dva tečaja. V I. se je vpisalo 14, v II. pa 12 učenek. Med letom sta izostali iz vsakega tečaja po 2 učenki, tako, da je bilo pri sklepu 8. leta le 24 učenek.

Na tej šoli je učila voditeljica Ema Arko 20 ur umetno vezenje, belo vezenje, krojenje in šivanje posteljnega, naimnega in ženskega perila; preč. g. H. dr. Zorn verstvo; vešč. g. prof. Ivan Berbuč fiziko in kemijo; g. Ana Dougan računstvo in zemljepisje; g. Leopolda Korsič slovenščino in nemščino, in g. Avgusta Šantl risanje. Uže iz navedenega je razvidno, da se deklice temeljito izučé v vseh koristnih ročnih delih, a zraven se dopolnjujejo v vedah vsaki izobraženi ženski prepotrebni naukih.

Deklice so redno hodile v šolo in se prav pridno učile. Prihodnjega šolskega leta se odpre tečaj za krojenje in šivanje ženske vrhne obleke.

Izdelki obeh sol so bile čedno razstavljene moške obrtno nadaljevalne v eni sobi ob stenah in na stenskih mizah, v drugi sobi pa izdelki ženske obrtne šole in ročna dela 5. razredne ljudske šole „Sloga“.

Izdelki kažejo, da je naša mladina nadarjena in spretna in ako se še s tem združi dobra volja, marljivost in vstrajnost, doseže gotovo dolečen smoter. G. voditelj je mladence in deklice spodbujal k marljivosti, k vstrajnosti, ter jih vabil v nove krasne prostore, ki se pripravljajo za te dve šoli.

Zahvalil se je vsem dobrotnikom, šolskemu odboru, posebej njegovemu načelniku preč. g. A. dr. Gregorčiču, visoki vladi, a posebej preblagemu g. vitez Heský-u, kateri kaže naklonjenost tem zavodom in slednjic povabil, da vslikne mladina prevzvitelno cesarju Fr. Jozefu — mladina se je naučeno odzvala s 3 kratkim „živio“ ter zapela cesarsko pesem.

Slednjic so bili obdarjeni s knjižicami tukajšne „ljudske posojilnice“, v katerih je bil znesek 2 do 10 gld., upisan na njih ime, sledeči učenci: Anton Batistič iz Št. Andreza, Peter Valentič iz Gorice, Jozef Saksida iz Dornberga, Anton Jug iz Solkana, Jurij Kralj iz Deskle, Ferjan Primozič iz Pevme, Jozef Vuga iz Kviškega, Alojzij Lovce iz Bukovice, Alojzij Komel iz Solkana, Karol Lasič iz Vertojbe, Francisek Jakin iz Kozane, Francisek Lozar iz Gojač, Ivan Delpin iz Podgore, Ivan Komel z Gréne, Jozef Tomšič iz Sovodenj, Marijo Voik iz Gorice, Alojzij Čej iz Gorice, Jozef Bensa iz Gorice, Alojzij Markočič iz Št. Andreza, Peter Abramič iz Solkana, Alojzij Brajnik iz Gorice, Rafael Plesničar iz Solkana, Danijel Plesničar iz Solkana, Jozef Zavrtnik iz Solkana, Francisek Bevdar iz Gorice in Miha Štokelj iz Vel. Zabelj. S sestili sta bila oddarvana Francisek Andlovec iz Vertovina in Rudolf Černe iz Podgore.

Naša srednješolska mladež. — Reči moramo, da Slovenci imamo kaj nadarjeno mladino, kateri je po večini lahko tudi najtežje učenje. Ali vkljub temu se nam p ozgubi mnogo mladeži, ki obnemore sredi pota. — Kaj je temu vzrok? Lahko živost! To je sicer v obče jako pogubna lastnost nas Slovencev! Lahkoživi in zapravljivi smo do skrajnosti! In v dotiki z Lahi, ki so jako zmerni v vsakem oziru, je ta lastnost naravnost pogubonosna! — Zategadel mora vsak rodoljub z obžalovanjem gledati lahkoživost naše mladine! — Poznamo mladiče, ki so

bili v nižjih razredih odličnjaki, a v višjih razredih so že komaj shajali ali pa so kar propadali. Vzrok temu nesrečnemu pojavu je bila — lehkost. Gostilna ni za dijaka, zlasti ne nekako redno shajališče! Dijaki naj se pred vsem pridno učijo, da bodo kdaj narodu v korist in čast, — a prosti čas naj porabljajo v okrepitev duha in telesa. Poštevne zabave jim pač vsakdo privošči, toda o pravem času in v pravi meri! — Dogaja se tudi čisto, da moramo čuti o pomočnih prizorih, ki niso v čast dijaštvu ne narodu. Mlada krv rada vskipi, to je resnica, ali prav zato treba tu drugih, ki jo krotijo. Za danes se oglašajo „Soča“ s temi vrsticami. — Dijaki! Vaši stariši se čestokrat žrtvujejo za Vas, zanemarjajo vse ostale Vaše bratce in sestrice. Ali bi ne bil naglavni greh, ako bi te žrtve ne rodile najboljšega sadu? — Zategadelj Vas odločno in nujno svarimo: Porabite ves svoj čas za uničenje in razvitek telesnih močij, nočij nikdar ne izgubljajte, ker noč ni čas, ko bi mogli delati čast sebi in narodu! Več ne rečemo! Ako bo treba, bomo že govorili!

Dostavek: Ko je bila ta notica že stavljena, smo dobili od odličnega goriskega meščana nastopne vrste, ki kažejo, da smo sodili prav. Evo jih:

„Gospod urednik! Prav vesel sem Vaše domače vesti v zadnji „Soči“, naslovljene „Dijaki v krčmi“. To je bila edenkrat prava beseda, na pravem mestu. Mladost je čas življenja, ker se človek največ bavi z vzori, a kake vzore mora imeti mladina, ki se poskuša v pomočnem „krokranju“, komaj da se začuti nekoliko oproščeno „solskega jarma“. Za „krokranje“ ni potreba hoditi v šolo, to znajo izvrstno največji tepeci in najboljši propala bitja. Dijak ima biti po svojem vedenju v lep vzgled drugi mladini. Kakor se „Anžek“ navadi, tako bode „Anže“ znal. Ako pa dijak že prvi trenotek svoje rahle počitniške prostosti porabi za ponočevanje, kaj počne se le, ko bode sam svoj gospod. In žal, izkušnja nam kaže, da nam to prokletu ponočno „krokranje“ ugonablja duševno in telesno najkrepkejšo mladino, ki bi bili lahko pravi stebri našega naroda. Lepo je, da se mladina uri v petji in glasbi, ali petje in glasba nima biti nekak „uvod“ h „krokranju“. Ni treba se izgovarjati, da je bilo le edenkrat, mi vemo, da ni bilo le edenkrat. In ker so, žal, naši dijaki v mestu večinoma brez pravega domačega nadzorstva, je treba, da jih nadzoruje naša javnost, naši častniki. V laskih listih je bilo te dni čitati, da so laski dijaki v Trstu zložili čez 400 kron za „Legu“. Od naših dijakov ne moremo kaj takega pričakovati, ker so večinoma sinovi ubožnih starišev, ali lepše bi bilo čitati, da so zložili le jeden sam goldinarček za „Solski dom“, kakor, da so tavali ob 3 zjutraj po laski kavarni. Goriski Slovenec.

Izprično pisavo ob postavljenju vkladnega kamna za spomenik ces. in kralj. topniškega stotnika Andreja barona pl. Čehovina. Da se dostojno obhaja 50letnica vladarstva Njih ces. in kralj. apostolskega Veličanstva našega prevziščenega cesarja in kralja Franca Josipa I., najvišjega zavetnika našega društva, ki pride na dan 2. decembra t. l., je načelnik II. primorskega društva vojaških doslužencev za Gorico in Gradišče v svoji predsedniški seji dne 20. decembra 1895. vsled nagiba svojega predsednika c. kr. stotnika deželne brambe v evidenci, gosp. Antona Jacobija, sklenil svojemu hrabremu rojaku, ces. in kralj. topniškemu stotniku Andreju baronu pl. Čehovinu, vitezu reda Marije Terezije itd. itd., ki se je v vojnah v Italiji v letih 1848. in 1849. večkrat visoko nad drugimi odlikoval, postaviti v Gorenji Branici, v njegovem rojstvenem kraju, spomenik.

Na današnji dan je bil vložen vkladni kamen v navzočnosti podpisane na tej, od nečaka junakovega, gospoda Florijana Čehovina, posestnika, tukajšnji cerkveni občini darovani zemlji, pred rojstno hišo tega hrabrega častnika, za spomenik.

Cerkveno blagoslovilo je opravil velečastni gospod Marko Vales, kurat v Gorenji Branici.

Stroški za spomenik v znesku okoli 3000 gld. a. v. so bili nabrani potom javne prostovoljne zbirke, katero je napravilo predsedništvo veteranskega društva.

Načrt za spomenik je izdelal na velikodušen način diplom. arhitekt Makso Fabiani iz Kobidija, asistent na c. kr. tehnični na Dunaju.

Delo za zidanje temelja je izvršil Stefan Košuta, zidarski mojster iz Gorenje Branice, podstalo spomenika je naredil goriski kamnosek gospod Jakob Bitežnik, kip iz kazarskega marmorja je pa izdelal njegov sin.

Ker ne more društvo obhajati te redke slavnosti dne 2. decembra, na kateri dan pride 50 letnica vladarstva Njeg. Veličanstva, in to radi ojstre letne dobe in še drugih krajevnih razmer, se bode praznovala dan odkritja dne 14. avgusta t. l., ako ne posežejo vmes nepričakovani dogodki.

Vsemogočni naj pa predobrotljivo čuva nad tem spomenikom in ga varuje, kateri naj spričuje sedajšnjemu in prihodnjim rodovom o junaskih činih našega Čehovina, na slavo ces. in kralj. avstrijsko-ogerske vojske, na pravičen ponos topniškega orožja, v znamenje tovaršijskega duha bivših vojščakov in tega društva, na radost rodbini Čehovinovi, na slavo primorske kronovine in občine gaberške, kakor tudi v posnemovanje sedaj-

nega mlajšega rodu, in v spričevanje ljubezni do cesarja in domovine. V Branici, dne 29. junija 1898. Društveni predsednik, Anton Jacobij, c. kr. stotnik dež. brambe.

Dostavek: V temeljni kamen so vložili v posebnem zaprtem zabojetku sliko cesarja in cesarice, nekaj denarja, izkaze darovalcev poleg izpričnega pisma.

Prihodnji teden obišče tržaški namestnik, grof Goëss, Kanal in potem tolimski okraj.

Kako spoštujejo slovenščino na naših sodnihjih. — Dobili smo to poročilo: „Nedavno je izlil židovski „Corriere“ vso svojo jezo nad slovanskimi uradniki tuk. okraj. sodnije, namrec, da hočejo celo Gorico posloveniti. Evo, v nebo vpijoci slučaj: g. odvetnik dr. Stanič je poslal svojega 16letnega pisarja na okrajno sodnijo po neki mu potrebni prepis. Fantič vpraša tam poslujočega pisarja, da naj mu blagovoli izročiti potrebni spis; ali glejte, kak odgovor je vdbil: „Non sapete, che qui non si deve parlare come italiano o tedesco, perché schiavo si parla soltanto in Croazia e non qui“. (To je: ne veste da tukaj se ne sme govoriti kot italijanski in nemški, slovensko se govori samo na Hrvaškem).

Radoveden sem, kdo je omenjenemu pisarju takó strogo prepovedal govoriti slovenski na sodniji, kjer bi morala biti pravica za vse ednaka?

Potem takem naj naš narod se molči in trpi? Omeniti moram, da tisti „napolitanec“ je rojen v Vipavski dolini, in se zove baje Mlinar. (Puro sangue, kaj ne!)

Torej sedaj vidite, kako se „slovenijo“ sodnije v Gorici!

„Slovesni vsprejeml“, katere ljubijo naši ljudje, stanejo denar in pogostoma so namenjeni osebam, za katere nimamo pravega povoda, ogrevati se. Torej bi bilo boljše, tiste denarje, ki bi se potrošili brez dobička, darovati za „Solski dom“, vsprejemi pa naj ostanejo v neobhodno potrebnih mejah.

Kako so znali nategovati. — Finančno ministerstvo je določilo osebnega dohodninskega davka na 80.000 gld. za Gorisko-Gradišansko. Vladni organi so ga potem preračunali na 96.000 gld., komisija za določanje tega davka pa so ga nategnili na 110.000 gld. Umevno, da je toliko pritožeb in toliko rekurzov proti temu davku. Katerim so več davka nategnili, ali Slovencem ali Italijanom? Laski listi samo konstatujejo dejstvo 110.000 gld. gledé na odmerjenjé osebné dohodarine — ter molčé.

„Gorizia in ne Gorica“ — Per bacco! Konduktur na železniški postaji, ki je po „Sentinelli“ — panslavista ignorante e provocatore — se je predzrnil klicati potnikom: Gorica, Gorica! „Sentinella“ zliha nad njim vso svojo „sveto“ jezo ter dostavlja, da za to že dobi svoje plačilo. Kako pa, „Gorizia“, to je prav, saj je ime vendar italijanskega izviru, altro che Gorica! — Furlani pa pravijo: „Gurizza“ in ne „Gorizia“! Kaj pravite, lahončki, kaj dokazuje to? — Kdove, če bi jim železniška uprava ustregla, ako bi uvedla namesto „Gorizia“ — Gorica? furlanski izrek: „Gurizza“!!!

Slovenski lepaki v Gorici. — Nasim čitateljem je znan slučaj s slovenskim učencem, katerega je mestni stražnik ugrabil in potem Travan tožil — za ničarjio. Da pa slovenski lepaki ne ostanejo nikdar čez noč na zidovih, da največkrat izginejo v par urah ob belem dnevu, — za to se nikdo ne zmeni, nikdo se ni zasačil postopačev v gosposkih hlačah, ki trgajo slovenske lepake z zidov. Trganje tek lepakov je pač očitno rovanje proti Slovencem, ergo pregrešek proti kazenskomu zakonu, toda naše redarstvo še ni našlo niti enega takega prestopnika! Pač jako — jako zanimivo in poučilno!

Zakaj? — V bližini stolne cerkve sta dva slovenska gostilničarja iz riheimerskih krajev, ki napeljujeta svoje rojake, naj kupujejo blago — pri Lahih in sicer sta jima dva trgovca prav pri sru. Zakaj delata tako! Če bo treba, prijavimo imena in postrežemo s podrobnejšimi podatki v tem pogledu.

Kaj delate? — V nedeljo je bilo videti v Rastelju po laskih prodajalnicah vse polno naših slovenskih okoližanov. Prodajajo li „šavom“ blago tam zastoj, ali „pol za denar in pol zastoj“, tega ne vemo, temveč samo komentujemo to dejstvo z vsklikom: Rodoljubni na deželi! Učite, učite!

Železnica Trbiž-Rabelj. — 23 let je že preteklo, odkar je bila sprožena misel, graditi lokalno železnico od Trbiža do Rabelja. Načrt, ki se takrat ni uresničil, so merodajni činitelji začeli zopet uvaževati in res, 4 inženjerji se pridno bavijo s trasiranjem te proge. Tako se menda tudi zgradi železnica: Trbiž-Rabelj.

Za železnico progo Ajdovščina-Poštofina in Razdrto-Senožeče in Divača je določil železniški minister nadaljevanje del in sicer prične se ta mesec več inženjerjev baviti se s trasiranjem proge.

Starešinstvo v Šempasu je dne 3. julija sklenilo, da županija Šempas pristopi „Solskemu domu“ kot ustanovnik s svoto 100 gld. Zivela!

Sklenilo je tudi peticijo na železniško ministerstvo za podaljšanje vipavske železnice.

„Kamen do kamena.“ — Vrli vozniki, ki so vozili kamenje „Solskemu domu“, so

imeli pri tem delu prav lep namen, da so namreč od vsakega voza kamenja pustili po 5 kr. na korist „Solskemu domu“. In sicer so darovali: Vdova Bratuž, 129 voz, 6 gld. 45 kr., Resnic iz Solkona, 49 voz, 2 gld. 45 kr., Šerok Jožef, 26 voz, 1 gld. 30 kr., Marusiš Franc, 15 voz, 75 kr., Makuc Jožef, 11 voz, 55 kr., Makuc Mohor, 10 voz, 50 kr., Terčič Franc, 10 voz, 50 kr., Spacapan Anton, 8 voz, 40 kr., Pavšič Gotard, 7 voz, 35 kr., Mlodovan, 5 voz, 25 kr., Špacapan Fr., 3 vozovi, 15 kr., Lovrsič Franc, 6 voz, 30 kr., Faganel Jožef, 6 voz, 30 kr., Faganel Anton, 1 voz, 5 kr., Pavlin Franc, 4 vozovi, 20 kr., Pavlin Janez, 6 voz, 30 kr., Javšek, 1 voz, 5 kr., Poljak, 5 voz, 25 kr., Hvalič Just, 5 voz, 25 kr., Tribušon Franc, 8 voz, 40 kr., Tribušon Anton, 2 voz, 10 kr., Furlan Franc, 3 vozovi, 15 kr., Gruden Jožef, 2 voza, 10 kr., Komel Filip, 3 vozovi, 15 kr., Mervič Franc, 2 voza, 10 kr., Konič Franc, 2 voza, 10 kr., Konič Anton, 2 voza, 10 kr., Škarabot Anton, 2 voza, 10 kr., Kristjančič Franc, 1 voz, 5 kr., Usaj Jožef, 2 voza, 10 kr., Kovič Franc, 1 voz, 5 kr., Remič iz pod Vitovej, 2 voza, 10 kr. — Skupaj 16 gld. 95 kr.

Vsa čast voznikom ki so se pri svojem napornem delu tudi zavedali, kam in zakaj vozijo kamenje. Tako vidimo, da umajo Slovenci na Goriskem v vseh slojih pomen „Solskega doma“.

Razglas. — Razpisuje se mesto poštnega odpravnika pri c. kr. poštnem uradu v Kojskem proti pogodbi in kavejji 200 gld., letna plača 150 gld., uradni pavšal 40 gld. in letni pavšal 255 gld. 60 kr. za vzdržavo na teden sedemkratne pesne zveze med poštnim uradom v Kojskem in v Gorici 1.

Prošnje v teku treh tednov na poštno in brzojavno vodstvo v Trstu.

Brzojavka iz Tolmna. — V nedeljo, 17. t. m. priredé v Tolmnu javni ljudski shod ob 3. uri popoldne pred farno cerkvijo v prid predelski železnici. Pričakuje se obilne udeležbe.

Vipavsko dolino je to poletje obiskala burja že dvakrat ter jako poškodovala pridelke, posebno je uničila sadje.

Takih je malo! Tam okoli Vrha v občini Riheimerski je nekaj trgovcev, ki kaj radi kupujejo potrebno blago pri Lahih v Gorici. Zadnjih so tudi tako storili ter iskali potem voznika, Res ga dobe nekega voznika iz Cvetovca, pa nemalo so se začudili, ko jim ni hotel peljati blaga — ker ga niso kupili pri Slovencih. Tako baje je storil tudi neki voznik iz Vrha. Vsa čast jima. Vozniki, posnemajte nju!

Iz Brancee, dne 9. julija t. l. — Franc Marc, eden najstarejših veteranov, 87 let star, je večraj umrl; vnovaten je bil k 4 topničarskemu polku, ter bil ponosen na to, da je hodil v ono polkovno šolo, v kateri se je izučil tudi pokojni junak And. baron Čehovin, ter da so na stenah še njegove risarje in načrti viseli drugim v izgled. Po dovršenih službenih letih je dolgo, dolgo let užival pokojnino 22 gld. na mesec. Zelo se je veselil in upal, da bode učakal slavnost odkritja spomenika. „To bi se rad videl, potem rad umrjem“ je posebné lotos večkrat ponavljal. Ta Bog je drugače sklenil: Vidita se tam nad zvezdami. N. v. m. p.

Zaradi tombole, katero misli napraviti „Slov. Jez“ na travniku pod Dobrovem, (blizu tam, kjer je bil nekaj tabor) je sklenil 4. jul. t. l. odbor načrt, kraj in namen, kolikor se ima naznaniti v prošnji do vis. c. kr. fin. ministerstva.

Podpisani odbor Slovenskega Jezu je sklenil v seji dne 4. jul. t. l. izjaviti preč. g. dr. Antonu Gregorčiču, državnemu in deželnemu poslancu, da odobruje njegov telegrafni protest na predsedništvo ministerstva proti odstranitvi slovenske zastave iznad „Solskega doma“ v Gorici — ter obžaluje, da se kaj takega dopuščajo avstrijskih meja h. Biljana, dne 5. jul. 1898. Za odbor A. Znidarčič, pred., Andr. Gergolet, tajnik.

Iz Kormina, 6. julija. — Občinskih volitev so se udeležili zdaj tudi Slovenci, da zmaga avstrijska stranka. Kljub lahonškemu grozenju je zmagala Avstrija v dveh razredih. Kaj pa vidva — čič — a?

Zgubljeno — najdeno. — V poneдельник ob 4. uri zjutraj je bila najdena v ulici Caserna zlata verižica z medaljonom. Kdor jo je zgubil, naj se oglasi na tukajšnjem c. kr. redarstvu.

V četrtek med 2. in 2½ pop. je zgubil neki kmet iz Dobravelj knjižico z denarjem v znesku bižu 80 gld. na potu od Rabatišča do Rastelja. Kdor jih je našel, naj jih priinese na redarstvo.

Radodarni doneski.

Za „Stogo“:

Po društveni položnici: Fakin Anton, učitelj v Repentaborju 1 gld. — Janez Lisjak in Franc Saksida iz Dornberga 1 gld. — Fran Furlan, gostilničar pri Rebku 2 gld., radi urozka kakor pri daru za „Solski dom“. — I. R. iz Istre 1 gld. — Josip Pavletič, posestnik v Gabrijah 5 gld.

Za „Solski dom“:

Biljansko županstvo prvi obrok ustanovnine 25 gld. — Ivan Andrič, trgovec s suhim lesenim blagom v Gorici zopet 5 gld. — Ker požirajo dano besedo tudi možje

uprav takó, kakor zamoreci denar, daruje Fran Furlan, gostilničar pri Rebku 4 gld. — Zamorec v Bratinovi gostilni v Ajdovščini gld. 3-15. — Zamorec v Uilagovi gostilni v Kanalu gld. 4-30. — Skupaj gld. 41-45. — Uradni izkaz prihodnjic.

Razgled po svetu.

Špansko-ameriška vojna. — Španska poročila pravijo, da je vojni minister, gledé na položaj na Kubi, pripravljen pogajati se za mir, odklanja pa pogoje, katere so stavili drugi, nepoklicani činitelji.

Admiral Cervera je pristanišče pred Santjagom de Cuba zapustil iz lastne volje in mu ni ukazala tega španska vlada, kakor se je trdilo.

Vojaški listi v Španiji pišejo z vso silo proti miru.

General Shafter je brzojavil 11. t. m. v Washington, da je obkolil Santjago de Cuba ter da se posvetuje o predlogu za izročenje Santjaga. Rimska „Tribuna“ od 12. t. m. naznanja, da se je Santjago de Cuba u-dal.

Na Španskem utegne nastati v regentstvu sprememba. Kraljica-regentinja kot tujka ne uživa simpatij pri narodu; zato naj bi na njeno mesto stopila infantinja Izabela, ki je Španka ter energična žena; pa tudi je priljubljena v vojski. Ona bi lažje posredovala za mir, kateremu se bo morala končno Španija udati, ki bo pa trd za deželo.

Iz New-Yorka brzojavljajo, da so v zadnjem bombardovanju Santjago de Cuba padale kroglice ameriškega brodogoja v mesto, katero je začelo goreti na 4 straneh. Hkratu je naskočilo mesto vojaštvo na kopnem. Španci se baje ne morejo rošiti.

Rusija na Filipinih sicer nima nikakega posebnega interesa, toda, ko bi prišlo do delitve otokov, bi Nemčija, Angleska in Japonska dobile najboljše dele ter bi se tako pomnožila njihova moč v Velikem oceanu. Rusiji pa je na tem ležeče, da se to ne zgodi in zato bode delovala na to, da ostanejo Filipine last jedne države, kar bo splošno najbolje.

Kakor se vidi, španska moč je uničena in naš koncem tega stoletja ugasne na veke slava nekaj tako mogočne španske države.

Razgled po slovanskem svetu.

„Noue Frele Presse“ in nje poročevalce v Trstu. — Ta stara židinja je imela v Trstu svojega poročevalca žid. Delal je mnogo let za progresovce ter zasramoval v svojih poročilih sploh primorske Slovence in tudi njim škodoval mnogo. Služil je tako veliko denarja, ali bilo mu je vedno premalo in radi tega je opeharil razne tržaške irredentovce za približno 120.000 gld. ter z njo pobegnil. In o tem ni nikakega glasú niti v laskih, niti v nemških časopisih, ki tako požrešno vsako malenkost porabijo proti Slovanom!

Vi, židovski lahončki, ki se potegujete v zadnjem času za tatove ter blatite poštene ljudi, primite se za nos! Čedite nesnago v svojem taboru, pa nikar ne bodite več tako nesramni, da to podtikate drugim! — Hic Rhodus, hic salta!

Električno razsvetljava v Trstu odpró dne 20. septembra t. l., to je baš isti dan, ko Lahij „v kraljestvu“ onkraj morja praznujejo — zavzetje Rima (madre Roma). Lahij, ti znajo, kaj?

Slovenski abiturijentje v Trstu. — Podpisani odbor usoja si opozarjati in ob enem vabiti na lokalno abiturijentsko veselico s plesom, ki jo prirede tržaški slovenski abiturijentje v nedeljo dne 17. julija 1898. pod pokroviteljstvom gosp. slovenskih deželnih poslancev, v prostorih „Narodnega doma“ v Barkovjah. Vspored: 1. A. Nedved: „Dijaska“ možki zbor s samospevom tenora. — 2. M. Farkaš: „Valse elegante“, udara dijaški tamburaski zbor. — 3. Govor. — 4. A. Nedved: „Nazaj v planinski raj“, mešani zbor. — 5. A. Nedved: „Želje Slovenca na tujem“ bariton solo, poje g. abitur. Vranjac. — 6. Ed. pl. Matijević: „Kritica ruskih nar. pesmi“, ki jih poje Slavjanski s svojim zborom, udara tamb. zbor. — 7. Iv. pl. Zajc: „Poputnica hrv. doma“, možki zbor. — 8. * * „Ruska nar. popevka“, brač solo s spremljevanjem tamburškega zboru. — 9. * * „Strup“ vesela igra v jednem dejanju. — 10. Smetana: „Narodni pohod“ iz opere „Prodana nevesta“. — 11. Prosta zabava in ples. Pri veselici nastopi dijaški tamburaski zbor, godbino ulogo pri veselici in plesu pravzela je veteranska godba pod vodstvom g. Ferd. Majcena. — Začetek ob 5. uri popoldne. — Vstopnina: k seselici za osebo 50 novč. pri plesu sleharna točka 10 novč. Ker je čisti dobiček namenjen dijaški kuhinji, se preplačila blagovoljno sprejemajo.

Odbor slov. abiturijentov. NB. V slučaju slabega vremena se prenese veselica na dan 24. julija.

Znamenje časa, ali kaj? — V Zro-nju, občine oprtaljske, obstoji šola „Lege“, ki je brez veroučitelja. To več škofjski ordinarijat in tudi okr. solski svet in gotovo tudi c. kr. okrajni solski nadzornik (visok cerkveni dostojanstvenik), pa nikdo se ne zneni, da bi se uvel verouk. Kaj smejo Italijani v Primorju vse početi!

Abiturijentje obeh c. kr. učiteljskih v Ljubljani prirede v soboto, dne 16. m.lega srpana 1898. s sodelovanjem sl. godbe c. in kr. pešpolka Leopold II., kralj Belgijec št. 27., v „Sokolovi“ dvorani „Narodnega doma“ slavnostni koncert z obširnimi vsporedom na korist učiteljskemu konviktu in v proslavo petdesetletnega vladanja Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. — Po koncertu bo prosta zabava in ples. — Začetek ob 8. uri zvečer.

Časnikarski shod v Pragi. — Odbor tega shoda je poslal g. Gabrščeku posebno zahvalno pismo za poročilo o slovenskem časopisju, — „s mravenči veru pili vypracovanou a dokomrlý obraz novinárstva draheho nám národa slovinského poskytljící“. — Odbor izraza zajedno svoje obžalovanje in sočutje, da mu božja Previdnost ni dovolila priti v Prago in tam — tudi prečitati ta književni izdelek. — Drugi listi so prinesli vsa poročila; nam prostor ne dopušta, da bi mogli prinesiti obširno razpravo o slovenskem časopisju. Tiskana pa bo v doslovnem prevodu v češkem poročilu o tem shodu.

Za Sinj in okolice v Dalmaciji, kjer je razsajal 2. t. m. silen potres, je izdalo tamošnje županstvo poseben oklic, s katerim pozivlje dobra srca, naj pomorejo ponosrednim Sinjčanom, ki so po potresu toliko trpeli. Nesreča potresa, ki jim je porušil hiše, gospodarska poslopja in napravil škodo na orodju itd. jih je zadela pa tem huje, ker je bila po onih krajih lanska letina kaj slaba. Kdor more torej kaj žrtvovati za te dalmatinske siromake, naj odpošlje občinskemu upraviteljstvu v Sinju.

Književnost.

„Blserojla“, jasna vila. Bajka iz postojnske pečine. Speval Ivo Ivanovič Bučar. Tiskala in založila Kleinmayr & Bamberg 1898. — Cena 1 gld. — Tako se glasi naslov 181 strani obsegajoče elegantne, jako okusno tiskane knjižice. Pesnik je brat opernega pevca Bučarja ter živi v Belemgradu. Delo je posvečeno g. Bogdanu Konstantinoviču Liseviču, carsko-ruskemu konzulu itd.

Foulard - Seide 65 Kr.

bis fl. 3-35 p. M. japanesische, chinesische etc. in den neuesten Dessins und Farben, sowie schwarze, weisse und farbige **Hennberg-Seide** von 45 Kr. bis fl. 14-65 per Meter — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. Au Private porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend. **Selden-Fabrik G. Hennberg (k. u. k. Hoff.)** ZÜRICH. [2]

Splošno je priznано pri železnih bozoznih kot najboljšo prebavljivo in odvajalno sredstvo

Gascara Sagrada Malaga vino

iz deželne lekarne „Pri Mariji pomagaj“ Ph. Mr. Milan Leustek v Ljubljani. 1 vel. stkl. gld. 1-20. — Razpošilja se z obratno pošto. 117, 37

Dunajska borza

14. julija 1898.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 65 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 . 60 .
Avstrijska zlata renta	121 . 50 .
Avstrijska kronska renta 4%	100 . 85 .
Ogerska zlata renta 4%	120 . 80 .
Ogerska kronska renta 4%	99 . — .
Avstro-ogerske bančne delnice	910 . — .
Kreditne delnice	358 . 50 .
London vista	119 . 90 .
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 . 87 .
20 mark	11 . 76 .
20 frankov	9 . 52 .
Italijanske lire	44 . 43 1/2 .
C. kr. cekini	5 . 63 .

Izobražena slov. rodbina vsprejme dijake na stanovanje in hrano.
Več upravnistvo „Soče“.

150 hektolitrov finega belega vina prodaja **M. Kristofić** v Koprju (Capodistria). 177 5-1

Oddetek vojaške - veteranskega društva v Biljah priredi v nedeljo, dne 31. julija,

Javno tombolo

na trgu pred cerkvijo ob 4%, uri pop. Dobitka: činkvina 80 kron, tombola 120 kron.

Srečke stanejo 20 kr. Pred tombolo bo svirala godba, po tomboli pa bode

veliki javni ples

proti ustopnini 10 kr. na dvorišču g. Jožefa Nemca v vasi. Odbor.

Zidarji in podjetniki, pozor!

Podpisani priporočata p. n. gg. podjetnikom stavb, zidarjem in drugim

živo in gašeno apno

ter vsakovrstno opeko za stavbe, kar tudi zalogo stavbenega lesa.

Josip Pavletič
lastnik opekarne v Mirnem pri Gorici.

Svoji k svojim!
Priporočam veleslavnemu občinstvu v Gorici in z dežele svojo lepo urejeno

brivnico

na Travniku štev. 21, zraven Paternolljeve knjigarne in loterije.

Obljubuje točno in hitro postrežbo, se toplo priporočam udani
68-22 **Anton Pucelj,**

Jurij Mose v Gorici

trgovec z manufakturnim (krojnim) blagom v Raštelu št. 7-8

ima bogato preskrbljeno zalogo volnenih, svilnatih in bombažastih snovij za vsaki letni čas ter perila in platna iz samega lana za gospoda in kmeta. Najnovejšo moderno blago in perilo za vsaki stan, bodisi duhovnike, učitelje, uradnike itd.

Največja zaloga volnenih ali žimnatih blazin za postelje ter pogrinjaj, vsakovrstnih volnenih plahit itd.

Vse blago prodaja po tako nizki ceni, da se ne boji tekmovalcev. 102

Oglas.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, da sem otvoril v Solkanu v hiši Fonzari, nasproti Venutijevi prodajalnici jestvin

podruž. prodajalnico usnja

katero vodi na moj račun

g. Anton Gerbec.

Priporočuje se sl. občinstvu v Solkanu, posebno pa iz hrbov zagotavlja, da so cene mnogo niže nego li v mestu.

Ob enem priporočam svojo tovarno usnja in zalogo na debelo na domu v Črnicah.

Z vsem spoštovanjem udani
Josip Kosovel,
iz Črnic.

V najem se odda pod ugodnimi pogoji
nova kovačija z jednim kladvom
na močni vodi. Kje? pove upravnistvo „Soče“.

Čast mi je javiti, da sem s svojim družbenikom-domačinom

otvoril tovarno sodine vode

(šifonov in pokalic)

na Goriščeku št. 2. pri Vaňeku.

Nadejam se, da bode naše sl. občinstvo podpiralo započeto domačo obrtnižo in to tem raje, ker bode postrežba točna, pijača izborna po navadni ceni.

Odličnim štovanjem udani

Josip Hrovatin,
tovarnar.

104 10-25

Leta 1881. v Gorici ustanovljena trdka

E. Riessner, v Nunski ulici 3,

(nasproti nunski cerkvi)

prporočata preč. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo lastno izdelovalnico umetnih svetlic za vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrobnih vencev, za mrliške potrebe, vošeno sveče itd. vse po zmerni ceni. — Naročila za deželo izvršuje točno in solidno. Priporočata slavnemu občinstvu tudi svojo (S. cl.) tiskarno črk na perilo. (P. cl.)

Podpisana priporočata slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi, svojo novo urejeno

prodajalnico jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pijače, n. pr.: Francoski Cognac, pristni krajski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, gorušice (Senf) ter drugo v to stroko spadajoče blago. Postrežba točna in po zmerni ceni.

Z odličnim spoštovanjem

Kopač & Kutin

trgovca v Semeniški ulici št. 1 v hiši, kjer je „Trgovaško-obrtna zadruga“.

73

Čast mi je naznaniti, da sem danes odprl tukaj, na **Dvornem trgu št. 3,** pod trdko

L. Schwentner

ново urejeno

knjigarno

in

trgovino z muzikalijami, umetninami, papirjem, pisalnim in risalnim orodjem.

Moja bogato in ukusno urejena zaloga — katero bodem popolnjeval vedno z najmodernejšimi proizvodi — ponuja mi ugodno priliko, da bodem mogel ustrezati vsakovrstnim zahtevam.

Vsaki nalog izvršil bodem najhitreje in z vso skrbljivostjo, posebno pa si hočem prizadevati, da si ohranim pridobljeno zaupanje s strogo pravilnim in poštenim postopanjem,

V Ljubljani, dne 1. julija 1898.

L. Schwentner.

P. Drašček
trgovec z jedilnim blagom v Stolui ulici št. 2. v Gorici
priporočata se p. n. slovenskemu občinstvu v 64 Gorici in z dežele.
Prodaja kavino primoso iz tovarno
ARNOLD & GUTMANN z Dunaja.
Zaloga žveplenk družbe sv. Cirila in Metoda.

SAUNIG & DEKLEVA

V Gorici — Nunska ulica 14-16 — V Gorici

Prodajalnica

in
edina mehanična
popravljalnica
šivalnih strojev.

Brez konkurence! V zalogi se nahaja nad 100 šivalnih strojev n. pr. za čevljarje, krojače in šivilje. Vsi stroji za šivilje se vdobé od gld. 32 naprej.

V zalogi imata tudi **dvokolesa, puške** in **samokrese.**

Vinarsko in **briskobučno društvo za Brda**
v Gorici
prodaja pristno
brisko rebulo.

C. kr. privileg. krojni aparati.

Edina slov. zaloga dožnikov, solčnikov in rokavij za dame gospoda in uradnike.

M. POVERAJ

krajski majster in trgovec v Gorici na Travniku

v hodniku in v I. nadstropju v h. št. 22.

Bogata zaloga vsakovrstnega blaga, gotovih oblek, perila, vseh priprav za obleke za vsaki letni čas. — Blago se prodaja tudi na meter

in sicer le v prvem nadstropju.

Sprejemajo se naročila za izdelovanja raznih oblek (jakete, peterine, haveloke) tudi za dame po naj-
14-27 nevejši modi.

Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu, da sem zapričel v Trstu trgovino za **komisijonalno in špedicijsko poslovanje.**

Naročila in sicer mala v pošiljavnih po 5 kg. po pošti in od 30 kg naprej pa po železnici, izvrševal bom točno in ceno.

Razpošiljal bom razen kolonijalnega blaga tudi druge na trg spadajoče stvari, kakor: sadje, zelenjavo, ribe i dr. Pečal se bom z razprodavanjem domačih pridelkov, s prijemanjem blaga v svoja skladišča, dajal na ista naplačila in posredoval dotično prodajo na korist lastnika.

Trgoval bom tudi z vinom na debelo. Sprejem zastopstva trdnih — za konkurencu sposobnih — trdk in polagam za to kavejzo.

Nadejam se, da se me sorojaki domi-lijo, ostajam odličnim spoštovanjem udani

Ernest Pegan.
116 (cl.) v ulici S. Francesco št. 6.

Na dež. jubil. razstavi odlikovan s srebr. drž. svetinjo. Na lvovski razstavi s prvo ceno — srebrno svetinjo.

Tovarna uzornih telovadnih priprav

JOS. VINDYŠ - A.

v Pragi na Smihovu
(Prah-Smichov) Vinohradská ulice číslo 816.

se priporočata k popolnemu uzornemu prirejevanju sokolskih in šolskih telovadnic po najnovejših pripoznanjih in praktičnih sestavih.

V ta dokaz je na razpolago mnogo priporočil očih sprical domačih in inozemskih. Zagotavlja jedno leto. Cene zelo zmerno, plačuje se pa na mesečne obroke po volji in zmožnosti.

Navadne priprave so vedno v zalogi.

Ceniki, proračuni in načrti za popolne telovadnice pošilja na zahtevo brezplačno in poštino prosto. 80, 52-18

Poprave izvršuje po najnižjih cenah.